

Fredag 25 september

Vänsterpartiets kommunala grupp kräver:

Satsa på kommuner och landsting

Arbetslösheten ökar och kommer att öka. Den arbetslöshet vi har nu är inte bara en följd av att vi har en konjunktursvacka. Industrin rationaliserar, som man alltid gjort. Skillnaden mot tidigare är att nu finns det ingen offentlig sektor som suger upp övertalig arbetskraft. Tvärtom, nu sker stora rationaliseringar och nerdragningar inom den offentliga sektorn.

Posten kommer de närmaste åren att ta bort 7 000- 10 000 arbetstillfällen, dvs ca 10% av arbetsstyrkan. Det kan man göra på grund av rationaliseringar (vilket i och för sig är bra eftersom det många gånger är tråkiga rutinjobb som ersätts), centralisering och serviceförsämringar. Lunds sjukvårdsdistrikt har varslat 600-800 personer om uppsägning. Även kommunen avskedar eller inför anställningsstopp. Här är det främst kvinnor som drabbas av den ökande arbetslösheten.

Arbetslöshet kostar

Arbetslösheten kostar stora pengar. För närvarande kostar enbart arbetslöshetsunderstödet i storleksordningen 30 miljarder/år. Dom ökande utbetalningarna av socialbidrag beror till stor del på den höga arbetslösheten. Regeringens satsning på ungdomspraktikplatser och stimulans av väg- och järnvägsbyggen kostar också mycket pengar. Samtidigt som regeringen genomför stimulanser till konstgjorda arbetstillfällen så drar man in statsbidrag för kommuner och landsting där det finns verkliga och väldokumenterade behov.

Satsa på vård och omsorg

Vi vet att omsorgsbehovet är stort och ökande. Nu är det framför allt äldreomsorgen som kräver utbyggnad eftersom vi blir allt äldre. Vårdbehoven ökar därför att sjukvården gör stora framsteg. Det paradoxala med sjukvården är att ju fler sjukdomar vi kan bota desto mer resurser krävs. Vi har alltså väldokumenterade behov och många människor som är utan arbete. Det naturliga vore att satsa

pengarna där behoven finns. Satsning alltså på den kommunala verksamheten. Man skall också komma ihåg att en satsning på vård och omsorg inte bara ger kommunala jobb. Vård och omsorg kräver ju byggnader, inventarier och transporter. Det är ingen tvekan om att den kommunala expansionen har varit en av motorerna i svensk ekonomi de senaste decennierna.

Idag gör vi tvärtom. Regeringen drar nu in stora delar av de statsbidrag som går till kommunerna. Samtidigt som det sen några år tillbaka finns ett kommunalt skattestopp. Det innebär att en kommun inte kan höja kommunalskatten för att offensivt satsa på nya arbetstillfällen inom t ex äldreomsorgen.

Tvärtom så sitter man i rävsaxen och tvingas betala ut allt mer i socialbidrag. För den som har fullt socialbidrag är kostnaden för kommunen nästan lika stor som en heltidslön.

Använd pengarna offensivt

Arbetslösheten kostar samhället mycket pengar, i storleksordningen en bit över 50 miljarder. Om man satsade bara hälften av dessa pengar i form av riktade statsbidrag till kommuner och landsting för att skapa nya arbetstillfällen så skulle arbetslösheten minska dramatiskt. Det skulle naturligtvis göra den offentliga sektorn större och mer kostnadskrävande och vi är medvetna om att denna sektor varken av ekonomiska eller politiska skäl kan expandera mycket mer. Men även de pengar som bekostar arbetslösheten är offentliga utgifter. Och arbetslösheten kommer att bli fortsatt hög om man inte offensivt, satsar på vård- och omsorgssektorn.

Vi föreslår därför:

Ta bort de kommunala skattestoppen både inom kommun och landsting!

Inga fler indragningar av statsbidrag från kommuner och landsting!

Satsa offensivt på vård och omsorg!

Vänsterpartiets kommunalpolitiska grupp i Lund

Studieresa till EG-parlamentet

Det är stort avstånd mellan EG-ländernas invånare och politiker i Bryssel, Strasbourg och Luxemburg. Invånarna i EG-länderna har möjlighet att fara på subventionerade studieresor till de centrala EG-institutionerna. När danska SF för femte gången organiserade en studieresa till EG-parlamentet i Strasbourg erbjöds vänsterpartiets Skånedistrikt fem platser. Kirsten Knafve, Thomas Schlyter, Örjan Svedberg, Eva Wigforss och jag själv fick den fantastiska förmånen att delta.

Strasbourg är en stad vars välbevarade medeltida stadskärna har utnärmts till kulturminnesmärke av världsintrasse, och strax söder om staden ligger Alsaces klassiska vindistrikt med medeltida byar i korsvirke. Detta fick vi se och njuta av, men först och främst såg vi det stora och fula EG-parlamentet.

"För eller mot krig"

Det var ju spännande dagar före den franska folkomröstningen, men vi märkte inte mycket av agitation eller affischer på ga-

torna. Kvällstidningarna gjorde saken till ett enkelt ställningstagande för eller mot ett framtida krig med Tyskland. På nejsidan hävdade högern att EU innebär öppna gränser för billiga industrivaror och billig arbetskraft från u-länderna.

Vi fick träffa en EG-parlamentsledamot för de franska gröna, och deras argument var ju annorlunda. De ville se ett integrerat Europa på helt andra grunder än ekonomisk tillväxt.

Socialistisk Folkeparti tillhör idag den gröna partigruppen i parlamentet. Deras medlemskap i socialistgruppen hade omöjliggjorts av den gruppens starkt Maastrichtvänliga hållning. SF har en enda ledamot i parlamentet, John Iversen, och mötet med honom var resans höjdpunkt.

EG men inte EU

Han presenterade för oss SF:s krav på en omförhandling som möjliggör Danmarks fortsatta medlemskap i EG men inte i EU. Danmark måste få ett avtal som respekterar nej i omröstningen.

Forts på sid 4.

Utsikter till insikt i EG-frågan

Seminarium på Fakiren, Bredgatan 5, lördag 26.9

- 10.00 Samling med kaffe & danska wienerbröd
- 10.30 Håkan Wiberg, EG, Norden och den nära framtiden ("Det bästa är att freden bevarats mellan de gamla rivaliserande stormakterna. Det värsta är stormaktsambitionerna.")
- 11.00 Diskussion
- 12.20 Agneta Pettersson Blom, Föra samtal eller knipa billiga poäng ("Det bästa med EG är möjligheterna till samarbete över gränserna. Det ger oss en starkare enhet att agera i skilda frågor. Det värsta är att vi kan tvingas in i ett försvarssamarbete som vi egentligen inte vill acceptera.")
- 13.10 Förfriskningspaus
- 13.45 Harald Lundberg, Folken utanför Eges lustgård ("Kortsiktigt är det bästa att det blivit tillfälle att informera om var makten sitter och vilka krafter det är som styr. Långsiktigt är det värsta när unionen upplöses om 60-70 år - se Sovjet.")
- 14.40 Diskussion
- 15.00 Eva Wigforss, Strasbourg - EG-parlament med gåslever. ("Det bästa är internationaliseringen på alla nivåer. Arbetarrörelsen har aldrig varit nationalistisk. Det värsta är en Europaunion efter Maastricht-modell med överstatlighet och gemensamt försvarssystem.")

Arrangör: Vänsterpartiet Skåne

Kulturnatten

Så här efter kulturnatten har VBs ledarredaktion anledning att komma med en kort självkritik. Vi trodde att de förstörda kommunala satsningarna på detta evenemang skulle straffa sej i längden: att programmen skulle tunnna ut, att det skulle bli färre besökare.

Fel hade vi.

För en gångs skull saknades emellertid ett markant vänsterkulturellt inslag. Det finns anledning att göra något åt den saken nästa år.

V kvar i Klippan

Som exempel på vänsterpartiets kris refererade Örjan Wikander i VB nr 23 en tidningsuppgift om att v-representanten i Klippans kommunfullmäktige skulle hoppa av, och att partiavdelningen där hotades av upplösning.

Ja, "Nippe" hoppade men hans suppleant går in, meddelas det nu. Så vänstern finns kvar på Klippans politiska karta.

Dagbok från inbördeskrig

Det ska bli utflykt, tror Helena, och vi klär oss i shorts och lätta sandaler. Vi åker buss ca 100 km österut till kurorten Lipik genom sönderskjutna byar. Vi passerar två vägspråror med FN-soldater i pansarvagnar. Bussen följer på småvägarna en vägvisare i personbil. Det är bara en mil till gränsen mot Bosnien-Herzegovina.

Vartenda hus är förstört i byarna. Vi ser enstaka män som reparerar husen. Röjer ut och täcker för fönstren.

Kroaterna säger att en kväll försvann varenda serbisk familj. Morgonen därpå kom det serbiska anfallet. Senare har kroaterna förstört alla serbiska hus. En del är bara ruinhögar och andra har väggarna kvar.

Vi passerar två sådana helt förstörda byar innan vi närmar oss Lipik. Vid infarten ligger jättestora stallbyggnader. De är utbrända och hästarna skjutna, förklarar man. Detta var ett avelscenter för lippizaner.

Sjukhuset

Vi åker till sjukhuset, som är ett rehabiliteringscenter för neurologiska sjukdomar. Det har inte en hel fönsterruta. Taken är trasiga och det är stora hål i många väggar. Vi börjar vår rundvandring under ledning av den nya kvinnliga överläkaren. En dörr till ett av de få

patientrummen står öppen och jag hinner se tillräckligt. Jag säger till Helena: "Detta klarar jag inte."

Här arbetade tidigare tolv läkare. Nu är de tre, varav två kvinnor. Sjukhuset hade 375 bäddar med 100 patienter när anfallet inleddes. Nu finns här 25 patienter, men de ska öppna delar av sjukhuset inom kort.

Vi introduceras för några kvinnor, två är skoterskor. Den ena, svartklädd, förlorade sin man vid anfallet. Kvinnorna städar, allt glassplitter är borta och man berättar att en fönsterglasfabrik fått igång produktionen. De berättar också med ett stänk av stolthet att den lokala mineralvattenfabriken startat på nytt.

Hotellet

Detta var en kurort med kurhotell, brunnar, fysioterapi och ett fantastiskt arboretum från Maria Theresias dagar. Hon gav bort källorna till en av sina många älskare, som sålde dem till en läkare. Läkaren

inrättade sanatoriet.

Vi vandrar vidare. Vi ser bl. a. gåvor från andra länder: ett obduktionsbord och några rakar för behandling med källvattnet. Våra värdar berättar om gåvor bl a malaria-medicin – som gått ut.

Vi presenteras för laboratorieföreståndaren. Laboratoriet är nu i drift i två rum. Jag ser dock inte mycket utrustning.

Sjukhuset har tack och lov inte brunnit men kurhotellet är beskjutet och utbränt och barnhemmet och skolan är också förstörda. Professor Rudan, konferensens organisator, går omkring och säger "bloody bastards"

Parken

Vi går genom den mycket vackra men skadade brunnsparken. Vi blir strängt tillsagda att hålla oss till de asfalterade gångarna; man är rädd för minor. Längs "läkaregatan" med tidigare fina villor. Alla är förstörda av tungt artilleri; många har brunnit. Vi tittar in i den tidigare överläkarens villa. I ett rum ser vi de sorgliga resterna av hans 3000-bands bibliotek.

Vi passerar kyrkan som är helt raserad. Man har rest en provisorisk

Forts på sid 4.

Lite snusförnuft

I dessa tider förmodas man lyssna till vad sakförståndiga säger om landets ekonomi och sedan rutinartat gnöla över barnbidrag, pensioner och avdrag. Men varför skulle man inte kunna använda sitt normala förstånd? Det tycker jag man ska göra och vägra att finna sig i att bli behandlad som ett rösthjon som yrkespolitikerna kan locka, lura och hunsas. Låt oss i den andan kommentera statsekonomien.

Svängrem kan gå an

Ibland är det så – för enskilda människor, företag, organisationer, ja t.o.m. stater – att utgifterna har växt på ett vildvuxet sätt medan inkomsterna stagnerat. Då får man skära ner utgifterna, också de som är nog så angelägna. Konstigare är det inte och vad som händer är att väl egentligen samtliga partier finner att de svenska statsfinanserna befinner sig i ett läge där en nedskärning är önskvärd. Så tar man chansen och skyller på valuta-problem fastän ingen har kunnat visa att de har direkt med det att göra. Nåväl, det blir förstas angeläget att se till att det här inte i första hand drabbar den fattige. Jag kan inte bedöma hur hårt det är för folkpensionärer, men så illa kan det inte vara. Värre är väl att det slår hårt på hyromna för vanligt folk till skillnad från villaägarna, men vi har väl världens högsta bostads- och utrymmesstandard, så det finns att ta av.

Keynes lika aktuell

Men man kan då invända att staten är inget hushåll som ska låta inkomster och utgifter balansera varandra, utan en styrapparat vars uppgift är att hålla landet i gång. Javisst och jag förstår inte varför detta synsätt inte skulle hålla nu som förr. Socialdemokraterna har också sett till att det kommer ut en del god svensk arbetsmarknadspolitik av det hela och momssänkningen ska väl i någon mån hjälpa till att hålla uppe konsumtion och sysselsättning. Det räcker inte, det värsta nu är nedskärningarna inom kommuner och landsting som gör många, framför allt kvinnor, arbetslösa och försämrar livskvaliteten för ännu fler. På den punkten finns det anledning till fortsatt kritik. Landet mår inte bättre av att folk inte får jobba. Fast det är klart det skulle vara en glädje och lättnad om någon vågade sig på en rejäl nerskäring på ämbetsverk och kanslier i Stockholm där dödköttet har fått samla sig i många år. Det borde inte lämnas till nydemokraterna att ensamma gå till angrepp mot centrum.

Verkliga problem

Det stora svenska problemet är bristerna i den industriella basen och jag fattar inte varför ingen bryr sig mer om den. Om vi alla hade nöjt oss med att äta sill och potatis och odla ett rikt inre liv hade det väl gått, men nu är det ju så att många

vill ju ha datorer och videorullar och franska viner och då måste vi kunna betala för det. Ett tjugotal storföretag med god teknisk standard står i dag för det mesta av de inkomsterna men det räcker inte. Att det förhåller sig så vet ekonomer som Ståhl och Södersten men det tiger de med. Då hade de varit tvungna att kritisera den svenska storfinansen och man biter inte den hand som föder en. Då är det roligare att göra dåliga skämt om barnomsorgen. Inget retar mig mer än angreppen på barnomsorgen, den är en grundpelare i tillvaron för många föräldrar och barn och värd vartenda öre. Ekonomiprofessorerna kunde i stället bry sig om verkstads- och elektronikindustrin.

Vals på Mysingen

Wilken lätnad det måste ha varit för Bildt att slippa från Kanslihuset några timmar och komma ut i Stockholms skärgård! Det märker ju ett barn att karlen saknar kunskaper och intresse för ekonomi. Utan tvivel grolande "Vals på Mysingen", iklädd sydväst och sjöstövlar och omgiven av lika skarpskurna som enfaldiga sjöofficerare, var han säkert i sitt rätta element mellan Landsort och Gustaf Dahlén. Han åkte säkert helikopter också, vilket ju är nog så häftigt och en lisa för den som varit tvungen att käftas med Allan Larsson i flera dygn. Det var så att Sydsvenskan i sin ledare på onsdagen näst intill uppfann begreppet krispaketubåtar, en släkting till de kända budgetubåtarna som dyker upp, eller kanske snarare ner, när det finns behov av att blanda bort korten och dis-

trahera uppmärksamheten. Jag tror det är enklare än så: Bildt bara älskar den världen.

Själv har jag inga nya teorier om sillstim och liknande utan vidhåller bara min gamla om den svenska marinens allmänna brist på kompetens. Jag är själv kustartillerist och skulle kunna berätta en del minnen, vilket jag dock avstår från av hänsyn till läsekreten. Men så mycket kan jag säga att vad man inom detta vapenslag säger om flottans män inte lämpar sig för tryck.

Senast jag var i svensk skärgårdsmiljö var i juni utanför Karlskrona. Jag såg inte en endaste rysk grodman, bara en präktig amerikansk robotkryssare med jagareskört, stilla förtöjda vid Verkö, mitt i den stora naturliga bassäng där så mycket ubåtsdramatik har utspelats.

Lucifer

PS.Heder åt Lars Bengtsson!

Vad roligt att Lars lämnat Energi-verkstyrelsen! Just som man hade gett upp hoppet om kommunalpolitikerna finns det en med klassiska moraliska vänsterargument, en riktig plakatpolitiker – en sort som jag trodde var utrotad. Den som mött Lars på hemväg från verkstyrelsens julsammankomst och därvid sett vilka sillinläggningar som kom ledamöterna till del inser också vad han gett upp. Bengtsson har bestått provet.

Ett v-försvär i energiverksfrågan

Lars Bengtsson lämnar Energi-verkstyrelsen i protest mot att kommunfullmäktige beslutat att bolagisera energiverket, står det i senaste VB.

Fullmäktigebeslutet hänger samman med försäljningen av kommunens Sydkraftsaktier. Det nya energibolaget köper nämligen dem. Pengarna som kommunen får kommer att användas för att betala av på lån som tagits för att bygga skolor, daghem och annat. Det handlar alltså om att placera kommunens förmögenhet i viktigare saker än aktier.

Det är en omplacering som är mycket fördelaktig. Kommunens minskade räntekostnader minus den uteblivna utdelningen blir ganska exakt 52 milj kr/år. Så mycket förbättras kommunens ekonomi p.g.a. transaktionen – inte ett år utan alla år fortsättningsvis.

Det är ofattbart mycket pengar – 1 milj kr i veckan. I söndags rapporterade tidningarna att lekplatserna i parkerna ska läggas ner. På det sparar kommunen 875 000 kr om året. Kan aktieaffären genomföras en vecka snabbare skulle alltså lekplatserna kunna räddas i ett helt år.

V-initiativ

Det var vänsterpartiet som föreslog att Sydkraftsaktierna skulle säljas. Det gjorde vi första gången i samband med budgetbehandlingen 1989. Många veckor – och miljoner – har runnit bort sedan dess.

Att bolagisera energiverket har vi däremot aldrig varit för. Vi ville sälja aktierna direkt på öppna marknaden. Det skulle förutsätta att de andra kommunerna som var med och startade Sydkraft gav Lund rätt att bryta konsortialavtalet – som bl.a. säger att aktierna inte får säljas förrän 1995. Om Lund inte fick ett sådant medgivande föreslog vi att kommunen skulle sälja optioner på aktierna – det är ett sätt att gå runt konsortialavtalet som ger samma ekonomiska utfall men som innebär ett visst risktagande. Om det inte gick att få majoritet för försäljning tyckte vi i tredje hand att aktierna skulle överföras till energiverket så att energikonsumenterna fick bära kostnaden också för den del av energipolitiken som aktieinnehavet i Sydkraft innebär.

Under 1991 föreslog socialdemokraterna att Sydkraftsaktierna skulle säljas till ett bolagiserat energiverk. Till det förslaget sa vi nej. De andra partierna var inte intresserade av försäljning i någon form.

Det hade ändrats i november 1991 när fullmäktige behandlade budgeten. Då var plötsligt alla partier utom fp intresserade av försäljning. Det blev också fullmäktiges beslut – det var for-

mulerat som ett uppdrag åt kommunstyrelsen utan anvisning om på vilket sätt det skulle genomföras.

30 veckor, 30 miljoner

Sedan november har vänsterpartiet tagit upp aktieförsäljningen ett par gånger i kommunstyrelsen och interPELLERAT en gång. Men den borgerliga majoriteten har varit handlingsförämd och slarvat bort trettio veckor och lika många miljoner.

Lösningen blev att folkpartiet och centerpartiet anslöt sig till s-förslaget. Det blev kommunstyrelsens förslag till fullmäktige.

I fullmäktige sa vi att det viktigaste för oss var att aktierna antligen blev sålda och att vi inte tänkte medverka till att ärendet fördröjdes – det fanns en viss risk att kds skulle komplicera hanteringen. Vi yrkade på att kommunen skulle sälja optioner på Sydkraftsaktierna.

Vi hade samma åsikter och ungefär samma argument som moderaterna och miljöpartiet. Dels är vi principiellt emot att kommunen driver verksamhet i bolagsform. Det ger sämre politisk insyn och kontroll. Dels tycker vi att Sydkraftsaktierna ska ge pengar utifrån. Om aktierna stannar hos det nya energibolaget innebär den här försäljningen enbart att räntekostnaden flyttas mellan olika kommunala konton.

Inte nog principfast?

Lars Bengtsson tycker att det finns "slumrande andar" som inte tillräckligt principfast motarbetat bolagiseringen av energiverken.

Han kan inte mena fullmäktigegruppen. Vi har faktiskt vid varje tillfälle som frågan varit uppe till beslut argumenterat mot bolagisering. Den princip vi följt är att vi velat ha så hög kvalitet som möjligt på skola, kultur, daghem och annan kommunal verksamhet – för att skaffa pengar till det har vi velat sälja Sydkraftsaktierna. Samtidigt har vi velat undvika att göra bolag av energiverket. För de flesta i fullmäktigegruppen har den första principen varit överordnad.

Nu har energiverket trots våra ställningstaganden blivit ett bolag. Det är beklagligt för det minskar den politiska insynen och kontrollen. Det är också onödigt för det hade funnits andra möjligheter att frigöra aktiekapitalet.

Ingen katastrof

Någon katastrof är det emellertid inte. Alla partier är överens om att kommunen bör utnyttja alla möjligheter som kommunalagen ger för insyn i och kontroll av kommunala bolag. Den goda viljan har jag inte anledning att

betvivla. Men å andra sidan fungerar den politiska kontrollen av dagens energiverk inte heller särskilt bra.

Men visst finns möjligheterna. Det kommunala bostadsföretaget har länge varit bolag utan att kommunens bostadspolitik blivit sämre. Nog ska väl energipolitiken kunna bli bra även om det kommunala energiföretaget drivs i bolagsform – det handlar mer om politisk vilja än om organisationsform.

Lars Bengtsson är orolig för att kommunen ska sälja energibolaget till Sydkraft. Det är riktigt att moderaterna betraktar bolagiseringen som ett steg på vägen till privatisering – det gör de ingen hemlighet av. Däremot tror jag inte att de vill sälja till Sydkraft.

Men naturligtvis har Lars rätt i att vi inte nått slutstationen än. Kommunen har nu förbättrat sin ekonomi högst väsentligt och dessutom blivit ägare till ett energibolag med ett aktiekapital på mellan 300 och 400 milj kr. Det är klart att dessa aktier har ett marknadsvärde, och det är också klart att frågan om hur kommunen ska få utdelning på detta aktieinnehav förr eller senare kommer upp.

Inga höjda taxor

När vi första gången sa att en lösning på kommunens ekonomiska problem kunde vara att energiverket tog över räntekostnaderna för aktieinnehavet i Sydkraft trodde vi att det skulle medföra högre energitaxor. Men vi tyckte att det, både av miljöskäl och sociala skäl, skulle vara bättre med högre energitaxor än högre daghemsavgifter och sämre barnomsorg.

Nu säger energiverket att det nya energibolaget kan klara räntekostnader på 52 milj kr/år utan att taxorna påverkas.

Att det stämmer ser man av deras bokslut. I bokslutet 1990 gjorde man avskrivningar på 30 milj kr men hade ett överskott på 48 milj. 1991 skrev man av 55,8 milj och hade överskott på 58,2 milj kr. Prognosen för 1992 visar på avskrivningar med 41 milj och ett utfall på 95 milj kr.

Nu har borgarna drivit igenom att det kommunala bostadsbolaget (LKF) ska ge utdelning på kommunens aktiekapital. Det strider inte mot självkostnadsprincipen, säger man. Rimligen borde man föra samma resonemang om det nya energibolaget. Det måste vara mycket bättre att ta ut en årlig utdelning än att sälja aktierna.

Det är naturligtvis svårt att veta vad andra partier kommer att göra men jag tror att s, c, fp och mp hellre kräver utdelning än säljer bolaget. Det är också vad vi bör arbeta för.

Vindkraften?

Lars oroar sig för vad det ska bli av energiverkets planerade vindkraftverk och andra miljösatningar om bolaget säljs till Sydkraft – då blir det väl mest kol och kärnkraft, tror han. Det tror jag också, men det är som sagt inte särskilt troligt att det säljs till Sydkraft.

Däremot tror jag att även ett kommunalt energibolag som pressas av ägarens utdelningskrav blir obenäget att göra "olönsamma" miljösatningar. Det hade säkert varit mycket svårare att förmå energiverket att bygga vindkraftverken om dess ekonomi varit sämre. De andra miljösatningarna har såvitt jag förstär varit "lönsamma".

Först och främst måste vi alltså ha en statlig energipolitik som gör alternativen "lönsamma". Sedan skadar det inte om vi i Lunds livande energibolag har åtminstone någon representant som arbetar för att bolaget ska göra satningar på lokal miljövänlighet kraftvärmeproduktion, och som kan hjälpa till med avvägningar så att kommunens krav på avkastning inte blir så stora att bolaget inte vågar göra de nödvändiga investeringarna. Det är alltså synd att Lars Bengtsson hoppar av.

Roland Andersson

Benjamin 100

I år är det hundra år sen Walter Benjamin föddes (och 52 år sen han tog livet av sej på flykt undan fascisterna). Om hans bidrag till samhälls- och kulturteori ordnas några seminarier nu på onsdag, på sociologiska institutionen (hus G) och med följande inledare och rubriker:

9.15 Bosse Bergman, *Från Benjamins passager till dagens gallerier*

11 Anders Ramsay, *Myt och modernitet. Benjaminska motiv i "Upplysningens dialektik"*

13 Roland Jerzewski, *Walter Benjamin and the concept of engagement*

15 Terry Eagleton, *Walter Benjamin and history*

Eagleton är förstås stjärnan men själva är vi inte minst nyfikna på vad stadsteoretikern Bergman har hittat för samband. Fast hela dagen lär bli givande.

VECKOBLADET. Bredgatan 28, 222 21 LUND. T 046/13 82 13. Postgiro 1 74 59-9. Pren 120 kr per år. Ansv. utg. Monica Bondeson. Sättning och lay-out VB-red. på Tidsskriftsverkstan (Wallin & Dalholm) Fabriksgr. 5. T 11 51 59 onsd. faxnr: 046/146582. e. kl 18. Manus lämnas senast onsd. kl 17 på Bredg. 28. Eftertryck av text tillåtes om källan anges. Bilder är upphovsmannens egendom. Red. förbehåller sig rätten att korta insänt material. Tryck: KF-Sigma, Lund. Utges med stöd av Vänsterpartiet. Red. ansv. för innehållet.

HAR DU FLYTTAT? Skicka in hela adressdelen till Veckobladet. (Se ovan)
NY ADRESS.....

Den randiga zebran och den vita

Tur att kulturmatten kom med hela sitt utbud som plåster på sårerna! Ett stort tack till arrangörerna! Sorglösa strosade vi runt och åt knake och drack öl. På domkyrkans baksida lyssnade jag på smäktande spansk sång i indiantältet, glömsk av de två invektiv som avflyttat mot mig under sistlidna dygn.

Lördagens tillmäle

Låt mig börja från slutet med det andr och minst förargliga. Det var i solen i folkmyllret utanför Hennes & Mauritz mitt på blanka lördags-eftermiddagen som jag hejade på en bekant. Jag fick ett leende tillbaka, samtidigt som det svischade mot mina öron: "Jaså, vänsterkärningen är ute och cyklar!" - "Vem" replikerade jag, snarare förbluffad än arg till att börja med. "Käring" - har jag blivit så gammal. Ja, det må vara hänt. Och sagt. Då var "vänster" värre. Det är ju sju år sedan jag lämnade partiet!

Fredagens tillmäle

stod att läsa i Veckobladet och var riktat mot oss som lämnat partiet. Vi påstods vara strängt upptagna med att odla våra trädgårdar och vår grämelse. Men jag har ju inte minsta millimeter jord! Nu trodde jag i och för sig att det var något positivt, detta med gröna fingrar och jordnära arbete. Men VB ska hursomhelst hålla sig till fakta. Och fakta är att det är vänsterpartisterna som odlar, i gränslöst många varianter - en har balkongprakt, någon privat trädgård, några kollektiv trädgård, inte så få har sommarland och så finns det kolonistageodlare. Sistnämnda står det ju förresten jämt om just i Veckobladet. I stilfullt framkvädna texter! Där bland doftande höstäpplen i skymningen gräver de, beskär och sår - samtidigt som kommunalpolitik och förarbete till vänsterpartiets centrala kvinnopolitik växer fram i hjärnvindlingarna. Det är väl fint! Äras den som äras bör!

Alla dessa avhoppare

Så till det allvarliga i det hela: avhoppargrämelser! Lika fint som det är att gå med i partiet, lika fult är det att lämna det, säger Veckobladet mellan raderna. Lyckligtvis lär inte kvinnorna och männen i vänsterpartiet stå enade bakom

Dagbok... Forts fr sid 2.

klockstapel av några telefonstolar.

Tvärs över gatan står en kraftigt byggd 40-45 års kvinna på gårdsplanen. Hon har en klänning av städocksmodell och enkla sandaler. Hennes kläder är sotiga. På husväggen har tre serber skrivit sina namn med kyrilliska bokstäver. Kanske kan de spåras för en senare krigsrättegång?

Kvinnans föräldrar mördades på planen framför huset. Fadern sköts ihjäl och modern stacks ner med kniv. En granne som gömt sig lyckades senare begrava de gamla. De allra flesta döda kunde man inte ta hand om. De åts upp av djur, uppper kroaterna.

Vi visas upp genom 2-våningsvillan och upp på vinden. Man röjer för att lägga på tak igen. Vi står där en stund, så pekar guiderna på skogsklädda kullar på avstånd och säger att det är bäst vi går ner. Senast i juli besköt Lipik.

På vägen tillbaka till sjukhuset tittar jag in i affären. Där finns ris och pasta, tvål och tandkräm, det lokala mineralvattnet mm. Den kroat som är sociologiprofessor i Reading skämtar: "Nu är allt på väg att normaliseras; det finns vin och tandkräm. Tandkrämen visar att man bryr sig om sin hygien och vin, ja, det är ju bra i många situationer." Han tolkar varorna som en nylig leverans, för han tycker sig känna igen sortimentet.

Barnhemmet

Vi passerar det utbrända barnhemmet. De två amerikanskorna bryter ut i oh och ack. De flesta av oss andra är tysta. Vi saknar ord - både på engelska och vårt eget språk.

Vi inbjuds till middag på sjukhuset. Flera av oss är generade. Ska vi verkligen tära på deras små resurser? Men det tycks vara en hederssak att bjuda sina gäster på mat. Vi kan självfallet inte vägra. I matsalen sitter mest män. Det är

detta yttrande. Så här ser kontexten ut för dem som missade förra numret:

"Men så tänker jag på alla de många vänner som har lämnat vänsterpartiet de senaste åren. Nästan undantagslöst ägnar sig alla dessa avhoppare åt att odla sin trädgård och sin grämelse."

Förmätet av Veckobladet

Nej, vi avhoppare grämer oss inte. Varför skulle vi? Men huresonerar egentligen VB?

En människa får lämna sitt land, sin kyrka, sin man eller sin fru, men aldrig partiet - är det så? Nog andas ordet avhoppare felsteg lång

byggnadsarbetarna. Kvinnorna i köket sliter bokstavligen dygnet runt - som alla andra.

Vi äter soppa; klar buljong med pasta, morötter och små frikadeller; gottbröd och huvudrätten är panerat kött med pommes frites. Jag kikar på tallrikarna framför de andra i matsalen. Får de också kött? Jo.

Vi dricker vin och mineralvatten och skålar för "frihet och fred, mot fascism". Det sitter 34% fascister i det serbiska parlamentet. Där finns också ett neo-nazistiskt parti på strax under 10% - om jag minns rätt. Jag pressar senare professor Rudan på definitionerna. Han var tidigare medlem av kommunistpartiet. När det ombildades gick han inte med i den nya socialistpartiet. Han kallar sig ändå socialist och vi finner varandra.

Tar ingens parti

Dagen har varit jobbig. Vi har sett förfärliga saker och är upprörda, men vi känner oss också utnyttjade. Det visar sig dock senare att Helena och jag var några av de få, som inte visste vart vi var på väg. När vi frågade i bussen vart vi skulle åka svarade kroaterna "till en kurort med vacker brunnsparck. Vi får se om den är skadad". Självfallet visste man hur skadad bebyggelse och institutioner var. Överläkaren har varit Rudans elev.

Vi accepterar att vara vittnen, men vi vill inte utnyttjas propagandistiskt.

Vi vill inte ta någon republiks parti. Vi vill bara ta ställning för civilbefolkningens rätt att slippa våldtakter, mord, mordbrand och koncentrationsläger. För de civilas rätt att arbeta på sjukhus och i affär, för fungerande hem, barnhem och sjukhus. Den som vill hjälpa offren i detta hemska inbördeskrig kan ge en gåva till Kroatiska barnfonden, som har ett 90 000-nummer som kontrolleras. Pg 90 08 95-4.

Tidningen Arbetet hade en artikel om barnfonden den 20/9.

Elisabeth Iregren

väg. Heligt, heligt var VPK och heligt, heligt är Vänsterpartiet. Zebran är ett randigt djur, ränderna går aldrig ur, heter det ju.

Men si, VPK kunde nyligen tvätta bort de kommunistiska ränderna och springa fram som en vit zebra. Världens åttonde underverk! Men som individ fick man inte överge den randiga zebran, som jag gjorde 1985. Och nu måste alla inom partiet vända ryggen åt den randiga zebran, men får inte lämna den vita! Står då denna heliga och ombytliga kyrka ständigt över individen? Osökt infinner sig frågan om vilken demokratisyn Veckobladet egentligen har.

Ulrika Jakobsson

Studieresa... Forts fr sid 1.

Det framfördes farhågor för att danskarna skulle ställas inför ett nytt val där bara kosmetiska förändringar hade gjorts i avtalet.

Idag är ju EG-etablissemangen omskakad och frågan om olika grader av medlemskap kan knappast längre avvisas om de vill rädda någon del av Maastrichtavtalet. Men frågetecknen är oerhört många. Det kan finnas anledning för vänstern i Sverige att titta lite närmare på SF:s hållning.

Det finns "utsikter till insikt i EG-frågan" om ni har möjlighet att ägna lördagen åt seminariet med denna titel. Eva Wigforss berättar där mer om vad vi lärde oss i Strasbourg.

Ann Schlyter

Snuset, demokratin och de fyra friheterna
Per Gahrton om EG/EU

Tisdagen den 29/9 klockan 19.00
Folkets Hus

Bokförsäljning och kaffeförsäljning
ARR: Nej till EG-Luna

MÖTE **MÖTE**

KOMPOL möte Obs! dag och tid! Ti 29.9 kl 18.00 på partilokalerna. Tema: Budget.

RÖDA KAPELLET

"Drömmen om Mallorca" L6 26.9 17.00
Gen-rep med ens. 1. Sö 27.9 15.00
Premiär ens. 1. On 30.9 To 1.10 18.30
ens 1. Fr 2.10 12.00(!) ens. 2. L63.10
17.00 ens 2. Sö 4.10 kl 15.00 ens 2

RÖDA KAPELLET repetitioner:

Sö 27.9 kl 18.45, Odeum **fikarummet** rep med Birgit inför appellmötet 3.10
repertoar: 14, 18, 25, 33, 44:2, 59, 123,
154, 218, 224, 225. 20.00: **Kapellsalen**
fortsatt samma rep nu också med musikerna Stadsteatern.

VECKOBLADET

Detta nummer gjordes av Rune Liljekvist och Gunnar Sandin.

Tel. red. onsd e 18:
046/11 51 59
Fax: 046/14 65 82

Kontaktredaktör för nästa nummer:
Thomas Schlyter, tel 14 75 05.
Vid utebliven tidning ring
Rune Liljekvist 13 82 13 el. 11 50 69